

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

13. Malorum esse, in se sua mala, in alijs eorum bona non videre.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

- Ioan 8. 6. ipsi pleni essent spurcitijs & impuritate. Dixit enim: *Qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat.* Et alibi, post
- Matth. 7. 3. verba illa: *Nolite iudicare, ut non iudicemini, subiunxit: Quid vides festucam, in oculo fratris tui, & trabem in oculo tuo non vides?*
- In prat. spir. cap. 134. *Hypocrita, eijce primùm trabem de oculo tuo.* Apud antiquos PP. senex quidam à fratre rogatus, quid causse esset, cur assidue iudicaret fratres monachos? respondit: *Quia necdum te ipsum cognovisti.* Nam
- S. Aug. lib. 2. de ser. Dom. in Monte cap. 30. *qui se ipsum novit, fratrum vitia non aspicit.* Itaque monet alius S. Pater: *Pie cautè, vigilandum est, ut cum aliquem reprehendere vel obiurgare nos necessitas coegerit, primùm cogitemus, utrum tale sit vitium, quod numquam habuimus, vel quo iam caruimus. Et, si numquam habuimus, cogitemus, & nos homines esse, & habere potuisse, &c.* Iudices de alterius errore, ait S. Ambrosius, *qui non habet, quod in semet ipso condemnet. Iudicet ille, qui non agat eadem, qua in alio putaverit puniendi: ne dum de alio iudicat, in se ferat sententiam.* Similia habet S. Chrysostomus, & S. Gregorius. Quam stultus esset chirurgiam profitens, si alteri vellet festucam ex oculo extrahere, cum ipse trabem in suo gestaret? medicus qui pustulam sanare alterius conaretur, ipse viceribus scatenens, quibus remedium nullum adhiberet? Nonne audiret, *Medice, cura te ipsum?*

XIII.

- Tales sunt, qui temerè iudicant. Nam Comes memoratus, de colloquio vnico duos iudicavit seuerissimè, puniuit atrocissimè, quasi adulterium commississent, cum interea homicidium quod est vtique adulterio grauius, & iudicium temerarium commississet. Sic plerumq; qui alios solent iudicare, ipsi sunt deteriores: quia id de alijs iudicant, quod in se experiuntur. Vt enim is, quem vertigo ebrietatis rotat, etiam alia circa se putat rotari; sic malus mala sua etiam alijs attribuit. Sic hæretici, cum ipsi castitatem non seruent, à nemine patant alio posse seruari. Nempe
- Eccles. 10. 3. *quales sumus, taliter & iudicamus. In via stultus ambulans, cum ipse sit inspiens, omnes stultos astimat.* Quemadmodum enim boni, in alijs bona, in se mala aspiciunt; ita vicissim mali in se bona, in alijs mala intuentur & mirantur. *Mitto vos ad Sanctum illum senem,* ait S. Bernardus, *qui cum audisset, peccasse unum ex fratribus, amarissimè flebat, inquiens: Ille hodie, & ego cras. Qui sic flebat super se, putas quia non compassus sit fratri? Erat autè ille senex anchoreta,*

choreta, de quo Dorotheus historiam memorat. Bonus fuit hic, idè de bono thesauro protulit bona; sicut malus de malo thesauro profert mala. Nam et de alio refert S. Bernardus, qui ad ipsum D. Bernardum, licet laicus dumtaxat monachus esset, veniens ad pedes illius prostratus dixit: *Va mihi, ô pater, qui monachum vidi, in quo triginta virtutes consideravi, quarum nec unam in me invenio.* Ita in contrarium Phariseus ille, in templo, in se tantum vidit, quod bis in Sabbatho ieiunaret, quod decimas omnium daret, quæ possederat; quod non esset sicut ceteri hominum; raptores, iniusti; adulteri; in publicano autem nihil nisi peccata illius considerabat. Contrarium debuisset agere; in se superbiâ, hypocrysin, iactantiam, contemptum aliorum potuisset invenire; in publicano, humilitatem, demissionem, modestiam oculos ad cælum attollere non audentis, demique pœnitentiam pectus suam verberantis, & Deum deprecantis, ac dicentis, *propitius esto mihi peccatori.* Ita muscis comparantur mali isti iudices, quæ relictis omnibus sanis partibus pomi, aut animalis, omnes ad eam partem aduolant, quæ labem contraxit: Sic enim isti nihil pensi habent eorum, quæ sancta sunt in proximo; sed minutias quærunt, in illis hærent, ibi se pascunt, ubi aliquid mali aduertunt. Quod & sanguisugæ faciunt, quæ ad venam hominis applicatæ, tantum sugunt eum sanguinem, qui in corpore corruptus est, sano ac bono sanguine prætermissio. Exemplum clarissimum est, in Phariseis ad Christum, plus, quàm quadraginta leucarum spatio distantem abierunt, ab Ierosolymis, ut discipulos eius coram accusarent, dicentes: *Quare discipuli tui transgrediuntur traditiones seniorum? Quale non scelus arbitremur? Quale autem? Non lauant manus, cum panem manducant.* Hem scelus! Et tamen ad has ineptias accusandas, Pharisei, viri Ecclesiastici, religiosi, primates populi, aliorum Duces, tam longum iter suscipiunt, & coram tanto iudice causam leuissimam agunt; & quidem contra Apostolos, in quibus spiritus paupertatem, continentiam, modestiam, honestatem, zelum animarum, diuini nominis atque honoris propagationem, & mille virtutes admirari potuissent. Sic & Phariseorum imitatores, quotidie iam in hoc, iam in illo aliquid reperiunt, quod censent, & damnant; ommissis omnibus laude dignis eorum virtutibus:

S. Dorothei doctrin. 62

S. Bernardi serm. 1 ad fratres de monte Dei

Luc. 18. 26

Matth. 23. 23

bus: cum tamen ipsi, si nullo alio vitio laborarent, solis his iudicij mille gehennas mereantur.

XIV.

Et quod omnium deterrimum est, nihil unquam cogitant se delinquere, & fortasse etiam sibi plaudunt, quasi de iudicij acuminis ac subtilitate, & velut de iustitia, quasi obsequium Deo præstent; sicut Comes ille Rhenanus; qui toto anno numquam agnovit, se iniustum iudicem, malum zelotypum & homicidam esse, sed potius, ut se iustitiæ, & castitatis amantem esse gloriaretur, uxorem cum catena, & occisi capite pallentem, inter canes, produci iussit, ut aduenis & hospitibus iustitiam suam ostentaret, quæ reuera summa iniquitas fuit. Sed magna pars hominum damnabitur, quod rerum spiritualium imperitia, & proprio amore exæcata malum bonum, & bonum malum iudicet. Quamquam tanta est Numinis bonitas, ut sicut, ob hospitalitatem, qua Comes S. Vdalricum tamquam seruum Dei suscepit, eidem oculos, per D. Vdalricum aperuit; ita & multis, ob paruum opus bonum, lucem immittat, qua videant, se in tot falsis iudicij ignorantem habuisse, & bene retractent, quod male iudicauerunt. Quod vitiam etiam contingat illis, qui hanc historiam non solum animi, verum etiam animæ causâ legent: vitiam illis contingat, ut mille iudicia temeraria, quibus fortasse, cum proximum damnare voluerunt, se ipsos perditum iuere, tandem aliquando omnia, apud Confessarium retractent, & expungant; discantque non se, nec sua iactare, quæ fortè reprehensione digna sunt, ut planè digna fuit illa iniusta Comitum in uxorem innocentem scævicia, quam hospiti Vdalrico voluit, tamquam iustitiæ exemplum, ostentare. Quod si verò etiam laude dignum est factum aliquod, tamen digna non est eius iactatio. *Meminimus, ait Plinius, quanto maiore animo honestatis fructus in conscientia, quam in fama reponatur. Sequi enim gloria, non appeti debet. Nec si casu aliquo non sequatur, idcirco, quod gloriam non retulit, minus pulchrum est. Iti verò, qui beneficia sua verbis adornant, non ideo predicare, quia fecerint, sed ut predicarent, fecisse creduntur. Sic quod magnificentum referente alio fuisset, ipse qui gesserat recensente, vanescit. Homines enim, cum rem destruerent non possunt, iactationem eius incessunt. Ita si silenda feceris, factum ipsum & laudanda, quod non sileas, ipse culpabilis.*

Ma. 5, 20:

Plin. lib. 2.
epist. 2.

CAPVT